

Sylvester in Sierra Leone

“Het afwachten zat”

“Als je een paspoort krijgt, zit je goed. Maar als je jarenlang moet wachten, weet je niet wanneer je leven daar echt kan beginnen. Dan is het erg zwaar.” Vier jaar geleden woonde Sylvester Bakar (28) nog in Rotterdam. Hij leerde Nederlands, werkte op een tomatenkwekerij in het Westland en had allerlei uitzendbaantjes. Nu heeft hij een winkel in Freetown, de hoofdstad van zijn geboorteland Sierra Leone. In de hoop op een betere toekomst in Europa arriveerde Sylvester acht jaar geleden in Nederland. Maar na jaren van afwachten, tijdelijke verblijfsvergunningen en onzekerheid nam hij de beslissing terug te keren. “Het ging niet goed met me. Ik voelde me moe van

alles. Het schoot maar niet op met het krijgen van een paspoort. De eerste jaren had ik een Kaapverdiaanse vriendin die me steunde en bemoedigde. Toen die relatie uitging, besloot ik niet langer mijn tijd te verdoen en terug te gaan naar Sierra Leone.” Sylvester nam contact op met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM). Met hun steun keerde hij terug. Direct na aankomst deed hij zijn uiterste best om zijn leven in Sierra Leone weer op de rails te krijgen. Hij bouwde een kamer en een kleine winkel in Calaba Town, een wijk ten oosten van Freetown. Hij opende zijn winkel dankzij financiële steun van vrienden in Nederland en twee microkredieten van Christian Brothers. Deze lokale partnerorganisatie van stichting Maatwerk bij Terugkeer (zie kader) begeleidt Sierraleoners uit Nederland om opnieuw hun weg te vinden in hun thuisland. Ook had Sylvester contact met een stichting voor alleenstaande, minderjarige asielzoekers. “Ik vond het fijn dat ze af en toe belden, gewoon om te vragen hoe het met me ging en hoe het ervoor stond met mijn winkel.” De Nederlands-Sierraleonense Mamoud Kamara werkt voor HealthNet TPO en zoekt Sylvester en de andere terugkeerders regelmatig op. “Ze bevinden zich in een moeilijke situatie en worden vaak gestigmatiseerd. We proberen ze te ondersteunen om op eigen benen te staan.” Sylvester kocht een vriezer en een generator en legde elektra aan. Nu verkoopt hij onder meer frisdrank, kaarsen, toiletpapier en blikken melkpoeder. Er zijn weinig andere winkels in de wijk en buurtbewoners zijn blij met de komst van zijn zaak. Toch vindt Sylvester zijn leven als ondernemer niet gemakkelijk. “Ik heb geluk dat ik genoeg verdien om rond te komen. Als ik een vrouw en kinderen had, zou het lastig zijn.” Sylves-

ter is inmiddels penningmeester van Youth of Sierra Leone (YOS), een netwerk van dertig terugkeerders (op één vrouw na allemaal mannen). “We spreken elkaar regelmatig. Met de een gaat het beter dan met de ander, maar uiteindelijk bevinden we ons allemaal in dezelfde situatie en hebben we veel steun

“Ik vond het fijn dat ze me af en toe belden”

aan elkaar.” Sylvester benadrukt echter dat financiële steun het allerbelangrijkst is. Hij prijst zichzelf gelukkig dat hij nog steeds kan terugvallen op zijn vrienden in Nederland. “Als mijn winkel minder loopt, sturen zij geld. Zonder hun steun zou ik niet zijn waar ik nu ben.” Hij heeft gemengde gevoelens over de toekomst. “Het voelt alsof ik midden op een brug sta en bijna naar beneden val. Ik ben al drie jaar terug, maar kan nog steeds maar net rondkomen.” ■

Steuntje in de rug

Stichting Duurzame Terugkeer biedt (ex-)asielzoekers en ongedocumenteerden ondersteuning bij de besluitvorming over terugkeer naar en bij de herintegratie in het land van herkomst. Deze stichting is een samenwerkingsverband van negen Nederlandse organisaties die actief zijn op het gebied van migratie en vluchtelingenproblematiek: IOM, Vluchtelingenwerk Nederland, Maatwerk bij Terugkeer, het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, de Stichting HIT, Nidos, Pharos, HealthNet TPO en Stichting Mondiale Samenleving. Stichting Duurzame Terugkeer biedt onder meer hulp bij het contact leggen met vrienden en familie, het opstellen van een bedrijfsplan en de psychosociale voorbereiding op de terugkeer. Na vertrek zorgt Duurzame Terugkeer voor de eerste opvang bij aankomst, helpt met het vinden van huisvesting, scholen en werk, en legt contacten met relevante lokale netwerken. www.duurzameterugkeer.nl